

I

(Akty, jejichž zveřejnění je povinné)

ROZHODNUTÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY č. 1622/2006/ES

ze dne 24. října 2006

o zavedení akce Společenství na podporu projektu „Evropské hlavní město kultury“ pro roky 2007 až 2019

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství,
a zejména na článek 151 této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise,

s ohledem na stanovisko Výboru regionů ⁽¹⁾,

v souladu s postupem stanoveným v článku 251 Smlouvy ⁽²⁾,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Rozhodnutím Evropského parlamentu a Rady č. 1419/1999/ES ⁽³⁾ byla zavedena akce Společenství na podporu projektu „Evropské hlavní město kultury“ pro roky 2005 až 2019.

(2) Studie o výsledcích projektu „Evropské hlavní město kultury“ dosažených do roku 2004 ukázala, že projekt měl pozitivní dopad, pokud jde o ohlas ve sdělovacích prostředcích, o kulturní a turistický rozvoj a o uvědomění si významu výběru daného města ze strany jeho obyvatel; tato akce však stále vyžaduje zlepšení, především z hlediska dlouhodobého vlivu na kulturní rozvoj daného města a regionu.

(3) Tím, že bude městům umožněno zapojit do projektu okolní region, včetně případných ostrovů, lze oslovit širší veřejnost a zvýšit účinek projektu.

(4) Zástupci zúčastněných stran upozornili na problémy při procesu výběru stanoveném v rozhodnutí č. 1419/1999/ES a doporučili, aby byly návrhy monito-

rovány, zejména s cílem podpořit jejich evropský rozměr, a aby byla zlepšena konkurenceschopnost a nově vymezena úloha poroty.

(5) Vzhledem k významu a dopadu projektu „Evropské hlavní město kultury“ je třeba, aby byl vytvořen systém smíšeného výběru, jenž by zahrnoval jak vnitrostátní, tak i evropskou úroveň, a aby byla do projektu vnesena značná míra monitorování a prvek konzultací, pro začlenění vnitrostátního rozměru a posílení rozměru evropského.

(6) Přípravná fáze projektu je základním předpokladem jeho úspěchu v souladu s cíli dané akce.

(7) Pro zajištění evropského přínosu akce je po jmenování města zapotřebí fáze monitorování, během níž je jednak dbáno na splnění daných kritérií kulturního programu, jednak poskytováno odborné poradenství a pomoc.

(8) Měla by být vytvořena porota složená ze šesti národních a sedmi evropských odborníků; celá porota tvořená třinácti odborníky by měla sledovat fázi výběru až do jmenování daného města; na monitorovací proces by mělo dohlížet pouze sedm evropských odborníků poroty („monitorovací a poradní výbor“) a během fáze monitorování až do zahájení projektu by mělo poskytovat evropským hlavním městům kultury poradenství.

(9) V rámci podpory a pomoci kandidátským i jmenovaným městům by měla být vytvořena internetová stránka věnovaná projektu „Evropské hlavní město kultury“ (příhlášky, výběrové řízení, provádění a odkazy), kterou by Komise průběžně udržovala a pravidelně aktualizovala.

(10) Je důležité podpořit šíření osvědčených postupů, především pro zajištění evropské přidané hodnoty akce. Je tedy třeba podpořit spolupráci bývalých oficiálních evropských hlavních měst kultury a jejich aktivní zapojení při sdílení zkušeností a osvědčených postupů s budoucími evropskými hlavními městy kultury, zejména formou výměn během přípravné fáze.

⁽¹⁾ Úř. věst. C 115, 16.5.2006, s. 56.

⁽²⁾ Stanovisko Evropského parlamentu ze dne 5. dubna 2006 (dosud nezveřejněné v Úředním věstníku) a rozhodnutí Rady ze dne 25. září 2006.

⁽³⁾ Úř. věst. L 166, 1.7.1999, s. 1. Rozhodnutí ve znění rozhodnutí č. 649/2005/ES (Úř. věst. L 117, 4.5.2005, s. 20).

- (11) Kvalita programu ve smyslu cílů a kritérií akce, a zejména evropské přidané hodnoty, by měla být odměněna udělením peněžní ceny.
- (12) Pro zajištění dlouhodobého účinku projektu „Evropské hlavní město kultury“ je žádoucí využít iniciativy, struktur a kapacit vzniklých v souvislosti s tímto projektem jako základ trvalé strategie rozvoje kultury daných měst.
- (13) Je třeba zvážit, zda umožnit třetím zemím účastnit se evropských iniciativ v oblasti kultury, Evropského měsíce kultury ⁽¹⁾ nebo podobných iniciativ.
- (14) Proces jmenování stanovený v tomto rozhodnutí trvá šest let; pro roky 2011 a 2012 však tuto dobu nelze dodržet, neboť toto rozhodnutí vstoupí v platnost v roce 2007. Pro tyto roky by proto měl být stanoven proces jmenování.
- (15) V zájmu jasnosti by rozhodnutí č. 1419/1999/ES mělo být zrušeno a nahrazeno tímto rozhodnutím,

ROZHODLY TAKTO:

Článek 1

Předmět

Zavádí se akce Společenství nazvaná „Evropské hlavní město kultury“ s cílem vyzdvihnout bohatství, rozmanitost a společné rysy evropské kultury a podpořit větší vzájemné porozumění mezi evropskými občany.

Článek 2

Přístup k akci

1. Města v členských státech a v zemích, které k Evropské unii přistoupí po 31. prosinci 2006, mají nárok být jmenována evropskými hlavními městy kultury na dobu jednoho roku v pořadí stanoveném v příloze.
2. Jmenování se uplatní na jedno město z každého členského státu uvedeného na seznamu v příloze.

Chronologické pořadí uvedené na tomto seznamu lze změnit vzájemnou dohodou mezi dotýcnými členskými státy.

⁽¹⁾ Závěry ministrů kultury zasedajících v Radě dne 18. května 1990 o budoucích podmínkách pro „evropská hlavní města kultury“ a zvláštní akci „Evropský měsíc kultury“ (Úř. věst. C 162, 3.7.1990, s. 1).

Článek 3

Žádosti

1. Každá žádost musí obsahovat kulturní program evropského rozměru založený zejména na kulturní spolupráci v souladu s cíli a činnostmi podle článku 151 Smlouvy.
2. Kulturní program projektu se tvoří výlučně pro rok platnosti jmenování evropským hlavním městem kultury, přičemž se klade důraz na evropskou přidanou hodnotu v souladu s kritérii stanovenými v článku 4.
3. Program by měl být provázán s ostatními národními kulturními strategiemi nebo politikami příslušného členského státu nebo, pokud to vyplývá z institucionálního uspořádání členského státu, s jakýmkoliv regionálními kulturními strategiemi, pokud žádná z těchto strategií nebo politik neomezuje počet měst, které mohou být v rámci tohoto rozhodnutí jmenovány evropskými hlavními městy kultury.
4. Program trvá jeden rok. V řádně odůvodněných případech si jmenovaná města mohou stanovit kratší období.
5. Mezi programy měst jmenovaných v témže roce musí být vytvořena určitá souvislost.

6. Města mohou do svých programů začlenit také své okolní regiony.

Článek 4

Kritéria pro kulturní program

Kulturní program splňuje následující kritéria rozdělená do dvou kategorií nazvaných „Evropský rozměr“ a „Město a občané“:

1. V rámci „Evropského rozměru“ program:
 - a) podporuje spolupráci mezi kulturními subjekty, umělci a městy z dotýcných členských států a jiných členských států v jakékoli kulturní oblasti;
 - b) vyzdvihuje bohatství a kulturní rozmanitost v Evropě;
 - c) zviditelňuje společné znaky evropských kultur.

2. V rámci kategorie „Město a občané“ program:

- a) podněcuje k účasti občany žijící v daném městě a jeho okolí a zvyšuje jejich zájem i zájem občanů z jiných zemí;
- b) je udržitelný a tvoří nedílnou součást dlouhodobého sociálního a kulturního rozvoje daného města.

Článek 5

Podávání žádostí

1. Výzvu k podávání žádostí zveřejňuje každý z dotyčných členských států nejpozději šest let před předpokládaným zahájením projektu.

Každá výzva k podávání žádostí určená kandidátským městům ucházejícím se o titul uvádí kritéria stanovená v článku 4 a pokyny uveřejněné na internetové stránce Komise.

Lhůta pro podávání žádostí v rámci každé z těchto výzev k podávání žádostí se stanoví na nejdéle deset měsíců po jejím zveřejnění.

Každá žádost podaná v rámci výzvy k podávání žádostí musí uvádět základní rysy programu, jež kandidátské město hodlá v daném roce uskutečnit.

2. Dotyčný členský stát oznámí žádosti Komisi.

Článek 6

Porota

1. Pro každý členský stát se zřizuje porota, jejímž úkolem je posoudit žádosti kandidátských měst. Každá porota doporučí navržení jednoho města dotyčného členského státu.

2. Každá porota se skládá z třinácti členů. Sedm z nich navrhnou evropské orgány v souladu s odstavcem 4. Zbývajících šest členů navrhuje dotyčný členský stát po konzultaci s Komisí. Dotyčný členský stát poté porotu jmenuje. Porota zvolí svého předsedu z osob navržených Evropským parlamentem, Radou, Komisí a Výborem regionů.

3. Členy poroty jsou nezávislí odborníci, kteří nejsou ve střetu zájmů v souvislosti s městy, která odpověděla na výzvu k podávání žádostí, a mají významné zkušenosti a odbornou

kvalifikaci v kulturní oblasti, v oblasti kulturního rozvoje měst nebo v organizování projektu „Evropské hlavní město kultury“.

4. Evropské orgány navrhnou členy poroty na dobu tří let takto: dva členy navrhuje Evropský parlament, dva Rada, dva Komise a jednoho Výbor regionů. Výjimečně navrhne v prvním roce platnosti tohoto rozhodnutí dva odborníky Komise na jeden rok, dva Evropský parlament na dva roky, dva Rada na tři roky a jednoho Výbor regionů na tři roky.

Článek 7

Předběžný výběr

1. Každý z dotyčných členských států svolá příslušnou porotu podle článku 6 na zasedání k předběžnému výběru nejpozději pět let před předpokládaným zahájením projektu.

2. Porota posoudí žádosti měst, jež odpověděly na výzvu k podávání žádostí, v souladu s kritérii stanovenými v článku 4.

Dohodne se na užším výběru kandidátských měst, která budou nadále přicházet v úvahu, a vydá zprávu o žádostech kandidátských měst a doporučení pro užší výběr kandidátských měst.

3. Porota svou zprávu předloží dotyčnému členskému státu a Komisi. Každý dotyčný členský stát formálně schválí užší výběr, který byl vytvořen na základě zprávy poroty.

Článek 8

Konečný výběr

1. Kandidátská města zařazená do užšího výběru doplní své žádosti a předají je dotyčným členským státům, které je poté zašlou Komisi.

2. Za účelem konečného výběru svolá každý z dotyčných členských států příslušnou porotu devět měsíců po její schůzi týkající se předvýběru.

3. Porota vyhodnotí upravené programy kandidátských měst zařazených do užšího výběru podle kritérií dané akce a podle doporučení, jež porota vydala v rámci předběžného výběru.

4. Porota vypracuje zprávu o programech kandidátských měst zařazených do užšího výběru a doporučí navržení jednoho města dotyčného členského státu na evropské hlavní město kultury.

Zpráva rovněž obsahuje doporučení určená vybranému městu, která uvádějí, jakého pokroku musí toto město do daného roku dosáhnout a jaká opatření musí učinit, pokud by je Rada jmenovala evropským hlavním městem kultury.

Zpráva se předkládá dotyčnému členskému státu a Komisi. Zveřejní se na internetových stránkách Komise.

Článek 9

Jmenování

1. Každý z dotyčných členských států navrhne jedno město na evropské hlavní město kultury a oznámí tento návrh Evropskému parlamentu, Radě, Komisi a Výboru regionů nejpozději čtyři roky před předpokládaným zahájením projektu.

Oznámení musí doprovázet odůvodnění návrhu, které vychází ze zpráv vypracovaných porotou.

Návrh musí zohledňovat doporučení poroty.

2. Evropský parlament může Komisi nejpozději tři měsíce po obdržení návrhů dotyčného členského státu předat své stanovisko.

3. Rada na doporučení Komise vyhotovené s ohledem na stanovisko Evropského parlamentu a odůvodnění vycházející ze zpráv poroty úředně jmenuje příslušná města evropskými hlavními městy kultury pro rok, na který byla navržena.

Článek 10

Monitorovací a poradní výbor

1. Bude vytvořen monitorovací a poradní výbor, který bude sledovat plnění cílů a kritérií akce a který bude evropským hlavním městům kultury poskytovat podporu a vedení od okamžiku jejich jmenování do začátku projektu „Evropské hlavní město kultury“.

2. Výbor se bude skládat ze sedmi odborníků jmenovaných Evropským parlamentem, Radou, Komisí a Výborem regionů, jak je uvedeno v čl. 6 odst. 4. Kromě toho může dotyčný členský stát jmenovat do výboru jednoho pozorovatele.

3. Dotyčná města předloží Komisi zprávy o pokroku nejpozději tři měsíce před schůzemi výboru.

4. Komise svolá výbor a zástupce dotyčného města. Výbor se sejde dvakrát, aby poradil s přípravami na tento projekt a zhodnotil je s cílem pomoci městům připravit vysoce kvalitní program obsahující výrazný evropský rozměr. První schůze se uskuteční nejpozději dva roky před zahájením projektu; druhá schůze se uskuteční nejpozději osm měsíců před zahájením projektu.

5. Po každé schůzi vypracuje výbor zprávu o stavu příprav projektu a o dalších potřebných krocích. Zprávy se zaměří hlavně na evropský přínos projektu v souladu s kritérii stanovenými v článku 4 a doporučeními uvedenými ve zprávách poroty a monitorovacího a poradního výboru.

6. Zprávy se předají Komisi a dotyčným městům a členským státům. Jsou zpřístupněny také na internetové stránce Komise.

Článek 11

Cena

Na základě zprávy vypracované monitorovacím a poradním výborem po jeho druhé schůzi, jak je uvedeno v čl. 10 odst. 4, udělí Komise jmenovaným městům peněžní cenu na počest Meliny Mercouriové, pokud splní kritéria uvedená v článku 4 a uplatní doporučení poroty a monitorovacího a poradního výboru. Tato cena se uděluje v plné výši nejpozději tři měsíce před začátkem daného roku.

Článek 12

Hodnocení

Komise každoročně zajišťuje vnější a nezávislé hodnocení výsledků projektu „Evropské hlavní město kultury“, jenž proběhl v uplynulém roce, v souladu s cíli a kritérii akce stanovenými v tomto rozhodnutí.

Zprávu o tomto hodnocení předkládá Komise Evropskému parlamentu, Radě a Výboru regionů do konce roku následujícího po roce, ve kterém se konal projekt „Evropské hlavní město kultury“.

Článek 13

Zrušení

Zrušuje se rozhodnutí č. 1419/1999/ES. Nadále se však použije na města, která byla jmenována evropskými hlavními městy kultury na roky 2007, 2008 a 2009.

Článek 14

Přechodná ustanovení

1. Města jmenovaná evropskými hlavními městy kultury pro rok 2010 na základě rozhodnutí č. 1419/1999/ES podléhají procesu monitorování podle článku 10 tohoto rozhodnutí. Komise udělí jmenovaným městům cenu na základě článku 11 tohoto rozhodnutí.

2. Odchylně od článků 3 až 9 se proces jmenování evropským hlavním městem kultury pro roky 2011 a 2012 řídí tímto rozhodovacím postupem:

1. města v členských státech jsou jmenována evropským hlavním městem kultury v souladu s přílohou;
2. každý členský stát předloží v souladu s přílohou svůj návrh na jedno nebo více měst Evropskému parlamentu, Radě, Komisi a Výboru regionů;
3. tento návrh musí být předložen nejpozději čtyři roky před předpokládaným zahájením projektu a musí jej doprovázet doporučení dotyčného členského státu;
4. Komise každý rok vytvoří porotu, která vydá zprávu o návrhu nebo návrzích vyhotovenou v porovnání s cíli a charakteristikou dané akce;
5. porota se skládá ze sedmi významných nezávislých osob, jež jsou odborníky v oblasti kultury, z nichž dvě jmenuje Evropský parlament, dvě Rada, dvě Komise a jednu Výbor regionů;

6. porota předloží svou zprávu Komisi, Evropskému parlamentu a Radě;

7. Evropský parlament může Komisi nejpozději tři měsíce po obdržení zprávy předat své stanovisko k návrhu nebo návrhům;

8. Rada na doporučení Komise vyhotovené s ohledem na stanovisko Evropského parlamentu a zprávu poroty úředně jmenuje příslušné město evropským hlavním městem kultury pro rok, na který bylo navrženo.

3. Odchylně od článku 4 se v případě hlavních měst kultury pro roky 2010, 2011 a 2012 uplatní kritéria stanovená v článku 3 a příloze II rozhodnutí č. 1419/1999/ES, pokud se dotyčné město nerozhodne vycházet pro svůj program z kritérií stanovených v článku 4 tohoto rozhodnutí.

Článek 15

Vstup v platnost

Toto rozhodnutí vstupuje v platnost dvacátým dnem po zveřejnění v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Použije se ode dne 1. ledna 2007, s výjimkou článku 5, který se použije ode dne 23. listopadu 2006.

Ve Štrasburku dne 24. října 2006.

Za Evropský parlament
předseda
J. BORRELL FONTELLES

Za Radu
předseda
P. LEHTOMÄKI

PŘÍLOHA

Pořadí nároku na podání návrhu na evropské hlavní město kultury ⁽¹⁾

2007	Lucembursko	Rumunsko ⁽¹⁾
2008	Spojené království	
2009	Rakousko	Litva
2010	Německo	Maďarsko
2011	Finsko	Estonsko
2012	Portugalsko	Slovinsko
2013	Francie	Slovensko
2014	Švédsko	Lotyšsko
2015	Belgie	Česká republika
2016	Španělsko	Polsko
2017	Dánsko	Kypr
2018	Nizozemsko	Malta
2019	Itálie	Bulharsko ⁽²⁾

⁽¹⁾ Na základě rozhodnutí č. 1419/1999/ES bylo evropským hlavním městem kultury na rok 2007 jmenováno rumunské město Sibiň.

⁽²⁾ Přistoupí-li do té doby k Evropské unii, zúčastní se Bulharsko projektu „Evropské hlavní město kultury“ v roce 2019.

⁽¹⁾ Irsko mělo nárok na navržení evropského hlavního města kultury v roce 2005, Řecko v roce 2006.